

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SMÅBARNSPEDAGOGIKEN OCH FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SKOLAN OCH DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SMÅBARNSPEDAGOGIKEN OCH FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SKOLAN OCH DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SMÅBARNSPEDAGOGIKEN OCH FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN	3
SAMARBETE MED VÅRDNADSHAVARNA	3
BARNETS EGET MODERSMÅL OCH UNDERVISNING I FINSKA SOM ANDRASPRÅK	4
BARNETS DAG I SMÅBARNSPEDAGOGIKEN OCH FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN	4
MÅLTIDER PÅ DAGHEMMET	4
UTOMHUSAKTIVITETER	5
NÄR SKOLAN BÖRJAR	5
GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SKOLAN OCH DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN	6
I SKOLAN	6
SAMARBETE MELLAN HEM OCH SKOLA	7
FÖRBEREDANDE UNDERVISNING FÖR GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING	8
FINSKA SOM ANDRASPRÅK (S2-undervisning)	8
UNDERVISNING I EGET MODERSMÅL	9
SKOLMAT	9
SKOLRESOR	10
ELEVHÄLSA	11
EFTERMIDDAGSVERKSAMHET, EFTIS	11

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SMÅBARNSPEDAGOGIKEN OCH FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN

Småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen är en del av det finska utbildningssystemet.

Alla barn under skolålder har rätt att delta i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen.

Barnet kan delta i småbarnspedagogiken på ett daghem, inom familjedagvården eller i en klubb.

Förskoleundervisningen börjar ett år före skolstarten, antingen på daghemmet eller i skolan.

Personalen är utbildad.

Vårdnadshavarna och personalen kommer tillsammans överens om hur långa dagarna i småbarnspedagogiken ska vara.

Barn som går i småbarnspedagogiken eller förskolan är olycksförsäkrade av staden.

Småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen har lov (höst, jul, vinter, vår) samtidigt som den grundläggande utbildningen.

Ansök om plats i småbarnspedagogiken eller förskolan digitalteller med en blankett som du får från daghemmet. <https://www.jyvaskyla.fi/varhaiskasvatus/verkkoasiointi>

SAMARBETE MED VÅRDNADSHAVARNA

Vi stöder barnets uppväxt, utveckling, lärande och välbefinnande tillsammans med vårdnadshavarna.

Vi träffar vårdnadshavarna varje dag när barnet lämnas och hämtas.

I mobilappen Edlevon kan du boka daghemstider, meddela om frånvaro och läsa meddelanden.

Vårdnadshavarna och personalen gör tillsammans upp en individuell plan för barnet under ett fostrande samtal.

Vid behov kan en tolk eller någon annan samarbetspartner delta.

Personalen på småbarnspedagogiken kan beställa tolk om det behövs.

Det är småbarnspedagogiken som betalar för tolkningen.

Personalen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen samt de som är samarbetspartner har tystnadsplikt.

Vårdnadshavarna är skyldiga att informera om sådant som påverkar barnets undervisning i den nya skolan eller det nya daghemmet.

Om barnets säkerhet och välbefinnande är i fara måste personalen anmäla detta enligt finsk lag..

BARNETS EGET MODERSMÅL OCH UNDERVISNING I FINSKA SOM ANDRASPRÅK

Det är vårdnadshavarnas ansvar att barnet lär sig sitt modersmål.

Att kunna sitt modersmål hjälper barnet att lära sig andra språk.

Barnet lär sig förstå och tala finska då hen regelbundet deltar i småbarnspedagogiken eller förskoleundervisningen.

Den mångsidiga verksamheten inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen hjälper barnet att lära sig det finska språket.

Barnet lär sig också finska när hen leker med sina vänner.

Barn som går i förskoleundervisningen kan få undervisning i sitt modersmål. Då krävs det att det finns en undervisningsgrupp för språket och att vårdnadshavarna kan skjutsa barnet. Undervisningsgruppen kan träffas i ett annat bostadsområde.

BARNETS DAG I SMÅBARNSPEDAGOGIKEN OCH FÖRSKOLEUNDERVISNINGEN

Barnet får leka, äta, vara utomhus och vila varje dag.

Varierande och målinriktade aktiviteter ordnas både inomhus och utomhus. Aktiviteterna kan vara lek, motion, musik, utflykter och handarbete.

Barnet lär sig många olika saker genom att leka.

Yngre barn lär sig också att ta hand om sig själva och andra vardagsuppgifter, som att äta och klä på sig själv.

Vi beaktar alltid barnets ålder och utvecklingsnivå. En vuxen finns i närheten och hjälper barnet.

Barnet lär sig att vara i grupp och att respektera andra barn.

Under förskoleundervisningen bekantar barnen sig med siffror och bokstäver. De lär sig inte att läsa och det krävs inte att barnet kan läsa.

MÅLTIDER PÅ DAGHEMMET

Frukost, lunch och mellanmål serveras varje dag i småbarnspedagogiken.

Du betalar inte separat för måltiderna.

Personalen uppmuntrar och stöder barnen i att smaka på ny mat.

Barnen måste inte äta maten, och de får alltid hämta mer mat.

Du kan se den gemensamma menyn för daghemmen och skolorna på daghemmets webbsida eller webbplatsen Kylän Kattaus: <https://www.jyvaskyla.fi/kylan-kattaus/ruokalistat>

Menyn planeras enligt näringsrekommendationerna och anpassas efter barnets ålder.

Om barnets hälsa, religion eller övertygelse påverkar kosten beaktas detta alltid.

Om barnet äter specialkost eller har matallergier ska hen ha ett intyg från en läkare eller en näringsterapeut. Vårdnadshavaren ska också fylla i en blankett för specialkost. Vårdnadshavaren ska skicka blanketten för specialkost och intyget från läkaren/näringsterapeuten till daghemmet. Daghemmets personal skickar blanketten och intyget till köket.

https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/2023-12/Erityisruokavaliolomake_1.pdf

Om barnet äter laktosfri, vegetarisk eller vegansk mat, eller mat enligt religion eller övertygelse, räcker det att lämna in blanketten för specialkost till daghemmet. Då behövs det inte ett intyg från en läkare eller näringsterapeut.

Om barnet byter daghem ska vårdnadshavaren skicka informationen om specialkost till det nya daghemmet.

UTOMHUSAKTIVITETER

I småbarnspedagogiken är barnen utomhus varje dag.

Barnen är också utomhus när det regnar eller när det är minusgrader på vintern (gräns ca -15 grader celsius, enligt ålder).

Barnet behöver kläder som passar vädret, och tillräckligt mycket extrakläder med sig till daghemmet.

Barnen går på utflykter till parker, skogar, skidspår, idrottsplaner och bibliotek som finns nära daghemmet.

På daghemmets lekplats, i skogen eller på idrottsplanen får barnen delta i många olika aktiviteter, som att motionera, öva på matematik och bildkonst. Barnen får också leka i skogen.

NÄR SKOLAN BÖRJAR

Vårdnadshavarna ska anmäla barnet till skolan i januari under förskoleåret.

Barnets läroplikt börjar i augusti det året som barnet fyller 7 år.

Oftast börjar barnet den grundläggande utbildningen i en skola i sitt hemområde.

GRUNDLÄGGANDE INFORMATION OM SKOLAN OCH DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

Den grundläggande utbildningen i Jyväskylä stad tillhandahålls enligt lagen om grundläggande utbildning.

I Finland har barn läroplikt.

Om barnets hemkommun är i Finland har hen läroplikt.

Det är vårdnadshavarens ansvar att se till att barnet följer läroplikten.

Barnet börjar i första klass det året som hen fyller 7 år.

Grundskolan tar 9 år.

Läroplikten slutar att gälla det året som barnet fyller 18.

Den grundläggande utbildningen är kostnadsfri.

Läromaterialet är kostnadsfritt.

Skolspråket är finska.

Oftast går barnet i den skola som är närmast hemmet.

Om den närmaste skolan inte har plats får barnet gå i en annan skola med en kort och trygg skolväg.

Skolan följer läroplanen.

Läroplanen styr vad man lär sig i skolan och vad målet med lärandet är.

Det finns två skolor som undervisar på engelska. Skolspråken är engelska och finska.

En skola ger undervisning på svenska. Skolspråket är svenska.

Det finns även specialklasser för musik och idrott. Musikklasser finns i två skolor. Idrottsklasser finns i två skolor.

I SKOLAN

Eleven behöver en skolväska i skolan.

Skolan delar ut skolböcker och material att skriva med.

Eleven behöver en blyertspenna och ett suddgummi för att göra sina läxor.

Skolan ger eleven ett schema över skoldagarna.

Eleven går i skolan enligt detta schema.

I schemat står det när skoldagen börjar och slutar.

Det står även i vilka ämnen eleven har lektioner under skoldagen.

Eleven måste vara i klassrummet när den första lektionen börjar.

Vårdnadshavaren behöver inte följa barnet till skolan eller anmäla barnet till läraren.

På morgonen kan vårdnadshavaren följa en yngre elev till skolgården.

Eleven väntar på att skoldagen börjar på skolgården. En klocka ringer när lektionen ska börja.

Elever får inte lämna skolan mitt på dagen utan lov.

Eleverna är utomhus under rasterna. Därför behöver eleven kläder och skor som passar vädret.

Gymnastiklektionerna hålls både utomhus och inomhus. När lektionerna hålls inomhus behöver eleven ha med sig shorts, en t-tröja och en handduk. När lektionerna hålls utomhus behöver eleven utekläder och skor som passar vädret och gymnastiklektionens program.

Skolan stöder elevens språkutveckling, lärande och skolgång.

Skolan har ordningsregler.

Mobbning är förbjudet.

Eleverna är försäkrade under skoldagen.

Om en elev förstör skolans saker ska vårdnadshavarna betala för det som har gått sönder.

Skolans arbetstider och lov:

<https://www.jyvaskyla.fi/opetus/perusopetus-jyvaskylassa/koulujen-tyo-ja-loma-ajat>

SAMARBETE MELLAN HEM OCH SKOLA

Vårdnadshavaren ansvarar för att barnet går till skolan.

Skolan stöder vårdnadshavaren i barnets fostran.

Båda vårdnadshavarna har rätt att få information om barnets skolgång.

Kontakten mellan hemmet och skolan sker oftast via datasystemet Wilma.

Sekreteraren i barnets skola kan ge instruktioner för hur man använder Wilma.

Skolan bjuder in vårdnadshavare till elevmöten och föräldrakvällar.

Vårdnadshavaren ska meddela skolan om barnet har hälsoproblem som påverkar barnets säkerhet.

Kontakta skolan så fort som möjligt om barnet blir sjukt.

Vårdnadshavaren kan meddela om sjukfrånvaro i Wilma, genom att skicka ett textmeddelande eller genom att ringa.

Om barnet är borta från skolan utan att vara sjukt ska vårdnadshavaren ansöka om frånvaro i Wilma. Eleven kan inte själv meddela om frånvaron.

Läraren kan bevilja frånvaro för 1–5 dagar.

Rektorn beviljar frånvaro för över fem dagar.

Jyväskylä har en frånvaromodell, som finns i slutet av denna broschyr.

Om en elev har mycket frånvaro, kommer skolan att kontakta vårdnadshavaren.

Skolan ingriper i mobbning. Vårdnadshavaren ska meddela skolan om eleven berättar att hen blir mobbad.

Skolans policy för våld, mobbning, trakasserier och diskriminering finns i slutet av denna broschyr.

FÖRBEREDANDE UNDERVISNING FÖR GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING

Om eleven ännu inte kan tala finska får hen gå i förberedande undervisning innan den grundläggande utbildningen börjar.

Förberedande utbildning ordnas för elever i åldern 6–16 år.

En elev kan börja i förberedande undervisning mitt under läsåret.

Det finns inte förberedande undervisning i alla skolor.

Den förberedande undervisningen har en egen läroplan.

Eleven får ett eget studieprogram som skrivs tillsammans med vårdnadshavarna.

I den förberedande undervisningen lär sig eleven det finska språket och viktiga saker från andra ämnen.

Om det är möjligt deltar eleven också i några finskspråkiga lektioner inom den grundläggande utbildningen. Det stöder elevens integrering.

Den förberedande undervisningen pågår i cirka ett år.

Efter den förberedande undervisningen börjar eleven i den finskspråkiga grundläggande utbildningen i den skola som är närmast hemmet.

7–10-åringar har 25 timmar undervisning per vecka.

11–15-åringar har 26 timmar undervisning per vecka.

FINSKA SOM ANDRASPRÅK (S2-undervisning)

Efter den förberedande undervisningen börjar eleven i den finskspråkiga grundläggande utbildningen i den skola som är närmast hemmet.

Lärokursen i finska som andraspråk och litteratur (S2) riktar sig till elever som nyligen har börjat lära sig finska.

Eleven kan byta till lärokursen för finska som modersmål när hen har tillräckligt bra språkkunskaper.

Vårdnadshavaren bestämmer vilken lärokurs barnet ska gå.

S2-undervisning finns i alla skolor.

Det finns S2-undervisning i alla läroämnen.

S2-undervisning är inte specialundervisning eller stödundervisning.

S2-lärokursen motsvarar lärokursen för finska som modersmål.

UNDERVISNING I EGET MODERSMÅL

Undervisning i eget modersmål är till för barn och unga i åldern 6–18 som har ett annat modersmål än finska.

Undervisningen kan ordnas om det finns en lärare i språket och minst fyra elever som ska undervisas i samma språk.

För de officiella minoritetsspråken i Finland (finskt teckenspråk, olika samiska språk och romani) krävs det minst två elever.

Undervisningen är frivillig.

När eleven anmäls bekräftar du att eleven deltar i undervisningen regelbundet.

Undervisningen är kostnadsfri.

Undervisningen ordnas två timmar i veckan.

Lektionerna hålls efter skoldagen.

Undervisningsgruppen kan finnas i en annan skola.

Vårdnadshavaren ska skjutsa barnet till undervisningen. Eleven kan få bussbiljetter för att ta sig till undervisningen.

Barnet anmäls till undervisningen i eget modersmål på våren i april–maj.

Om du inte har anmält ditt barn kan hen inte delta i undervisningen.

Om du anmäler barnet mitt under ett läsår ska du fylla i en pappersblankett:

https://peda.net/jyvaskyla/kieku/oma_aidinkieli/lomakkeita-forms

Du ska anmäla barnet på nytt varje år som hen ska delta i undervisningen.

För mer information, vänligen kontakta servicechefen Pia Bärlund via epost: pia.barlund@jyvaskyla.fi

SKOLMAT

Eleven får gratis lunch i skolan. Skolan serverar inte frukost.

Maten som serveras i skolan är finsk mat.

I skolan äter man enligt finska matvanor.

Eleverna äter med gaffel och kniv. Man äter inte maten med fingrarna.

Om eleven äter specialkost eller har matallergier ska hen ha ett intyg från en läkare eller en näringsterapeut. Vårdnadshavaren ska också fylla i en [blankett för specialkost](#). Vårdnadshavaren ska skicka blanketten för specialkost och intyget från läkaren/näringsterapeuten till skolan. Skolan skickar blanketten och intyget till köket.

https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/2023-12/Erityisruokavaliolomake_1.pdf

Om eleven äter laktosfri, vegetarisk eller vegansk mat, eller mat enligt religion eller övertygelse, räcker det att lämna in blanketten för specialkost till skolan. Då behövs det inte ett intyg från en läkare eller näringsterapeut.

I vissa skolor kan man köpa mellanmål under raster. Skolan bestämmer vilken rast.

Eleven får ta med sig eget, hälsosamt mellanmål.

Om barnet byter skola ska vårdnadshavaren skicka informationen om specialkost till den nya skolan.

Den gemensamma menyn för förskolor och skolor finns på webbplatsen Kylän Kattaus:

<https://www.jyvaskyla.fi/kylan-kattaus/ruokalistat>

SKOLRESOR

På vägen till skolan ska eleverna följa trafikreglerna och röra sig säkert.

Elever brukar cykla eller gå om skolvägen är kort.

Det är bra att öva på att gå skolvägen tillsammans med barnet.

I Jyväskylä ersätts skolresan bara till den skola som utbildningsanordnaren har anvisat som elevens skola.

Elever i årskurs 12 får gratis skolskjuts om skolvägen är längre än 3,5 km.

Elever i årskurs 3–9 får gratis skolskjuts om skolvägen är längre än 5 km.

Du behöver inte ansöka om skolskjuts.

Om skolvägens är längre än kilometergränsen kommer skolan automatiskt att ordna skolreseed. Eleven får ett busskort från skolan.

Om eleven har en sjukdom eller funktionsnedsättning och inte kan ta sig till skolan själv ska du göra en separat ansökan.

Eleven ska ha ett intyg av en läkare.

https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/atoms/files/hakemus_koulukuljetusetuus.pdf

Vårdnadshavarna använder appen MunSchool om eleven får skolskjuts med taxi.

ELEVHÄLSA

Elevhälsan stöder elevens välbefinnande och hälsa.

Elevhälsan är kostnadsfri.

Kontaktuppgifter till elevhälsan finns på skolans webbplats.

Skolhälsovårdaren och skolläkaren följer elevens hälsa och välbefinnande.

Eleverna kallas till en omfattande hälsoundersökning i klass 1, 5 och 8.

Eleven undersöks av både en läkare och hälsovårdare vid den omfattande hälsoundersökningen.

Båda elevens vårdnadshavare kallas också till den omfattande hälsoundersökningen.

Elever i klass 1, 5 och 8 kallas till en tandkontroll.

Om eleven har det svårt eller oroar sig över någonting kan skolkuratoren hjälpa.

Skolpsykologen bedömer elevens kunskaper och om hen behöver stöd.

Det finns även studiehandedare i skolorna. Studiehandedaren stöder elevernas välbefinnande och hjälper dem.

Det finns en ungdomsarbetare i skolorna som stöder barnens uppväxt och välbefinnande.

EFTERMIDDAGSVERKSAMHET, EFTIS

Elever i klass 1–2 kan delta i eftermiddagsverksamheten.

Elever i klass 1–5 som har ett beslut om särskilt stöd kan också delta i eftermiddagsverksamheten.

Det kostar att gå i eftermiddagsverksamheten.

I Jyväskylä ordnas eftermiddagsverksamhet i skolorna.

Eftermiddagsverksamheten ordnas på skoldagar mellan kl 12.00–16.30.

Om ditt barn ska delta i eftermiddagsverksamheten ska du göra en ansökan.

<https://www.jyvaskyla.fi/opetus/iltapaivatoiminta-jalkkari/jalkkariin-hakeminen-ja-maksut>

Om ditt barn har en funktionsnedsättning kan du ansöka om en plats i Vertti-verksamheten. Skolan ger mer information.